

RAKENNUSTIETO >

Sopimusasiakirjat RYL:it Digikirjat

Suorin tie rakennusalan luotettavaan tietoon
-luentowebinaari oppilaitoksille

25.9.2025

Taija Sadornil

Sopimusasiakirjat-palvelu

Sopimusasiakirjat-palvelu

- Alan yhteisesti laatimia ja hyväksymiä sopimusasiakirjoja
 - Sopimuspohjilla ja niihin liitettävillä muilla asiakirjoilla varmistat, että muistat sopia kaikesta oleellisesta.
 - [Palvelu](#) toimii työkaluna sopimusten laatimiseen.

Sopimusasiakirjat

- > Sopimukset
- > Sopimusehdot
- > Tehtäväluettelot
- > Muut asiakirjat
- > Täyttöohjeet
- > Asiakirjat aihealueittain

Sopimusasiakirjasisällöt

Nimi Asuntokohteiden rakennesuunnittelusopimus

RT 80292 Asuntokohteiden rakennesuunnittelusopimus

Tämä sopimus ja RT 10-10827 Asuntosuunnittelun tehtäväluettelo PS ARK GEO RAK LVI SÄH liittyvät yhteen.

Sopimusasiakirjojen laadintaan ovat yhteistyössä osallistuneet Asuntorakennuttajayhdistys ASRA ry, Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ry, Neuvottelukunta NKS ry, Suomen Arkkitehtiliitto-Finlands Arkitektförbund ry SAFA ja Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry.

SUUNNITTELUKOHDE

nimi, sijainti

SOPIJAPUOLET

Tilaaaja

Tilaaajan edustaja
sopimusasioissa

F RAKENNUSLUPATEHTÄVÄT

Rakennuslupatehtävissä selvitetään hankkeen edellyttämät lupamenettelyt, varmistetaan suunnittelijoiden kelpoisuus ja pääpiirustusten hyväksyttävyyys sekä laaditaan lupahakemus tarvittavine asiakirjoineen.

Rakennuslupaa haetaan kirjallisesti rakennusvalvontaviranomaiselta. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä rakennussuunnitelmaan sisältyvät pääpiirustukset, jotka rakennussuunnittelija varmentaa nimikirjoituksellaan (MRL 131§).

Vaiheen tuloksena syntyy rakennuslupahakemus ja viranomaisen lupapäätös.

Tunnus	Valinta	Tehtävät	Tulos	Poista
F 1		Edellytysten toteaminen		☐ Poista F 1
		Pääsuunnittelija valittu		☐
		Hyväksytty yleissuunnitelma pääpiirustuksineen olemassa,		☐

RT[®]

ST 41.21

**RT 13-11143
LVI 03-10544
KH X4-00540
SIT 16-610097
Infra 054-710129**

KONSULTTITOIMINNAN YLEISET SOPIMUSEHDOT KSE 2013

Nämä konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot soveltuvat käytettäväksi tilaajan ja konsultin välisissä toimeksiannoissa mm. muotoilun, tuotekehitystyön, rakentamisen, tuotannollisen toiminnan sekä yhdyskuntien tutkimus-, selvitys-, suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontatehtävissä.

OHJEET
helmikuu 2014
korvaa RT 13-10574
LVI 03-10238
KH X4-00201
SIT 16-610028
Infra 054-710030

1 (8)

Työmaapäiväkirjat osana Sopimusasiakirjat-palvelua

- [Työmaapäiväkirjat](#) omana erillisenä osionaan
- YSE1998 (Rakennusalan yleiset sopimusehdot) velvoittaa urakoitsijan pitämään työmaapäiväkirjaa
 - Toimii esim. kiistatilanteessa todisteena siitä mitä ja miten on tehty.

Työmaapäiväkirjat

Palvelu tarjoaa helpon tavan pitää rakennushankkeen työmaapäiväkirjaa verkossa! Työmaapäiväkirjat perustuvat Rakennusurakan yleisiin sopimusehtoihin YSE 1998.

1. Täytä hankkeen tiedot

Aloita päiväkirjan pitäminen täyttämällä hankkeen perustiedot.

2. Osta päiviä yhdellä klikkauksella tai hanki vuosilisenssi

Maksu saldolla Päivä = 1,40 euroa. Vuosisenssillä yritys voi täyttää rajoittamattoman määrän hankkeita.

3. Täytä päiviä helposti ja nopeasti

Täytä päiväkirjaa liitä kuvat työmaalta näkemyksiä ja seuraa huomaan odotettua

Aloita uusi työmaapäiväkirja

Saat kolme ensimmäistä päivää **ilmaiseksi!**

Talorakentaminen

Ratu 5008 >

Infrarakentaminen

Infra 883 >

RYL

Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset

Hyvä rakennustapa

RakL (751/2023) § 20 :

*”Rakentamisen on lisäksi oltava **hyvän rakennustavan mukaista.**”*

Laissa viitataan hyvään rakennustapaan, mutta ei määritellä sitä.

RakL (751/2023) § 93 :

*” Rakennussuunnittelijan on huolehdittava siitä, että hänellä on käytössään suunnittelussa tarvittavat lähtötiedot, ja että rakennussuunnitelma täyttää rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä **hyvän rakennustavan vaatimukset.**”*

Mikä ihmeen RYL?

- [RYL](#), eli rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset on ”alan raamattu”.
 - Historiaa jo n. 60-vuotta
 - Määrittelee hyvän rakennustavan
 - Muodostaa kiinteistö- ja rakennusalan yhteisen laatukäsityksen.
 - Yhdessä paketissa rakentamista koskevat:
 - säädökset
 - standardit
 - ohjeet
 - hyvät käytännöt
- Sisältää käsitteet ja mittarit rakennustyön lopputulosten puolueettomaan arviointiin, sekä jonkin verran myös käytännön ohjeita hyvän rakentamistavan mukaiseen toteutukseen.

RYL:t sopimisessa ja dokumentoinnissa

- RYL:n asema yleisenä teknisenä asiakirjana on samanlainen kuin Rakennusurakan yleisillä sopimusehdoilla (YSE)
 - RYL on laadittu helpottamaan hankekohtaisten asiakirjojen laadintaa.
 - Asiakirjoissa voidaan viitata RYL:iin ja siten saattaa voimaan sen vaatimukset.

6. Työturvallisuus

Purkutöiden työturvallisuus

Rakennuttajan turvallisuusasiakirja ja muut rakennuttajan ja tilaajan ohjeet ja määräykset

KorjausRYL-viite

11.4.9

11.4.10

11.4.9 Työntekijöiden perehdyttäminen ja työvälineiden tarkistus

Vaatimus

Työntekijät perehdytetään työhön, työmaan järjestelyihin, kohteeseen sekä kohteen merkitykseen ja suojeluperiaatteisiin. Perehdytys sisältää muun muassa purkutyöntekijöiden ammattitaidon selvittämisen, kohteen esittelyn, purkutyön opastuksen,

RYL:ejä erityyppisiin hankkeisiin

- **Verkkopalvelussa**

- KiinteistöRYL
- InfraRYL
- MaaRYL
- TalotekniikkaRYL
- KorjausRYL
- RunkoRYL

- **Tulossa verkkopalveluun***

- SisäRYL (tulossa verkkopalveluun 09/2025)
- MaalausRYL (tulossa verkkopalveluun 2026)

* Toistaiseksi saatavilla [RT-kortistosta](#) PDF-muodossa tai [verkkokirjakaupan](#) kautta fyysisenä kirjana.

Mitä hyötyä RYL:stä on minun roolissani?

Opiskelija

- Käsitteiden määritelmät ja yleisesti hyväksytyt toimintatavat tutuiksi

Rakennuttaja

- Käsitteiden määritelmät ja konkreettisia työkaluja vaatimusten asettamiseen

Suunnittelija

- Suunnitelma-asiakirjoista viittaukset vaatimuksiin

Urakoitsija

- Laatuvaatimukset laadunvarmistuksen perustaksi

Viranomainen / valvoja

- Suunnitelmien ja toteutuksen arviointi, esim. kun asiasta ei löydy viranomaismääräystä

Nimikkeistöt

- RYL:n sisältöjen järjestys perustuu rakennusallalle yhteisesti sovittuihin nimikkeistöihin.
- Nimikkeistöjen avulla voidaan tehdä määrittelyjä lyhyesti ja selkeästi
 - Esim. maalaus käsittely 31401
- Nimikkeistöt löytyvät Rakennustiedon [materiaalipankista](#) ja [RT-kortistosta](#)
 - Talo 2000-nimikkeistö
 - Kiinteistön pito-nimikkeistö
 - Infra-nimikkeistö
 - LVI2010-nimikkeistö
 - Maalaustuotennimikkeistö
 - Ym.

Nimikkeistö + RYL + tuote

314 Vesiohenteiset sisäseinä- ja kattomaalit RL 04

Tuotteiden pääasialliset käyttökohteet ovat seinä- ja kattopin-
tojen maalaus kuivissa sisätiloissa; esim. porraskäytävä-, toimis-

Yhdistelmäseloste

31401

Tarvikeryhmä 314 Vesiohenteiset sisäseinä- ja kattomaalit RL 04
Maalauskohteet 1.3.2.4 Sisäkattopinnot
1.3.2.6 Seinäpinnat

Vaativuudet

Alustavaativuudet

A. Ensimaalaus: Alustan tulee olla käsiteltä varten kunnos-
tettu, ks. luku 1032, kohta Alusta.

B. Pesumaalaus: Maalauksen kunto luokitellaan ja arvostel-
laan standardissa SFS-EN ISO 4628 esitettujen ohjeiden
mukaisesti. Maalauksen vaurioitumisaste saa olla enintään 1.

C. Huoltomaalaus: Maalauksen kunto luokitellaan ja arvostel-

Käsittely-yhdistelmä 31401

Ensimaalaus

A 2043 K: 31401.* A 3043 K: 31401.*
A 4043 K: 31401.* A 6043 K: 31401.*

Esikäsitteily

Käsiteltävästä alustasta poistetaan irtonainen aines, lika ja
pöly.

Maalauksen käsittely

Pohjamaalaus vesiohenteisellä pohjamaalilla 1 x 212. Val-

314 Vesiohenteiset sisäseinä- ja kattomaalit RL 04

Lastu Paneelimaali

☐ Tuoteseloste [↓](#) ☐ Käyttöturvallisuustiedote [↓](#) ☐ Esite [↓](#) ☐ EPD [↓](#)

Luja 20

☐ Tuoteseloste [↓](#) ☐ Käyttöturvallisuustiedote [↓](#) ☐ MED-sertifikaatti [↓](#) ☐ EPD [↓](#)

Luja 40

☐ Tuoteseloste [↓](#) ☐ Käyttöturvallisuustiedote [↓](#) ☐ MED-sertifikaatti [↓](#) ☐ EPD [↓](#)

Luja 7

☐ Tuoteseloste [↓](#) ☐ Käyttöturvallisuustiedote [↓](#) ☐ MED-sertifikaatti [↓](#) ☐ EPD [↓](#)

Nova 7+

☐ Tuoteseloste [↓](#) ☐ Käyttöturvallisuustiedote [↓](#) ☐ EPD [↓](#)

Remontti-Ässä

☐ Tuoteseloste [↓](#) ☐ Käyttöturvallisuustiedote [↓](#) ☐ EPD [↓](#)

Digikirjat

Ammattikirjoja fyysisinä ja digikirjoina

- Rakennusalan johtava [kirjakauppa](#)
 - Ammattikirjoja laajasti lisenssipohjaisina [digikirjoina](#) ja painettuina kirjoina

Digikirjat

Digikirjat

Digikirjahylly: Sopiminen ja juridiikka

Digikirjahylly: Ohjeet

Kaavoitus- ja rakentamislainsäädäntö

MRL-digikirja

Rakennussopimukset

50 kysymystä YSEstä

Kysymyksiä YSEstä 2

Rakennusosien kustannuksia

Korjausrakentamisen kustannuksia

Asuntoarkkitehtuurin käsikirja

Kuvitettu rakennussanakirja

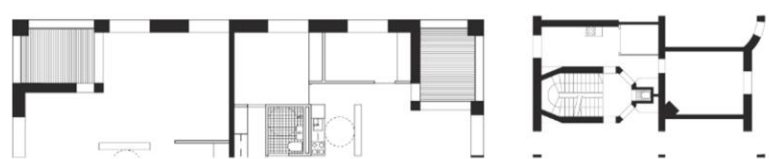
Rakentamisen piirustusmerkintöjä

Kiinteistökehitys, rakennuttaminen ja
sopimustekniikka

OMA ETUSIVU / DIGIKIRJAHYLLY / 4 ASUNNON MUUNTOJOUSTAVUUS / 4.1 MIKSI JOUSTAVUUDELLA ON VALTIA?

4.2 Asunnon monikäyttöisyys ja muunneltavuus

Viikissä sijaitsevan Oikos & Logoksen (kuva 17) asunnot ovat esimerkkejä muunneltavista asunnoista. Pinta-alaltaan 72 neliömetrin asuntoa voi muunnella yksiöstä neljän huoneen asunnoksi eri tavoin. Kohde on niukkuuden periaatteilla kohtuuhintaiseksi rakennettu asuintalo, mikä osoittaa, ettei asumisen joustavuus ja tilallinen laatu välttämättä tarkoita kalliimpaa asumista. Tilan mittasuhteet, julkisivun aukotus, sisäänkäynnin ja parvekkeiden sijainti säätelevät asunnon muunneltavuutta; useiden erilaisten toimivien tilaratkaisujen edellytyksenä on asunnon muutoskapasiteetin testaus suunnitteluprosessin aikana. Myös Sini Saarimaa ja Sofie Pelsmakers ovat osoittaneet vuonna 2020 julkaistussa artikkelissaan asunnon muunneltavuuden ja rakennuksen dimensioiden välisen yhteyden. Ikoninen Rietveld-Schröder-talo Utrechtsissa toteuttaa taas muuntojoustavan asunnon ideaa omintakeisella tavalla. Arkkitehti Gerrit Rietveldin vuonna 1924 suunnitteleman pientalon toisen kerroksen tilajako on muutettavissa liukuvien väliseinien avulla avoimesta tilasta kolmeen erilliseen makuuhuoneeseen. Näin tila vastaa sekä asukkaiden vuorokausirytmien mukana vaihtuviin tilatarpeisiin että kestoaltaan pysyvämpiin muutostarpeisiin.

Sisällysluettelo

- Asuntoarkkitehtuurin käsikirja
- 1 Johdanto
- 2 Miten Suomessa asutaan nyt ja tulevaisuudessa?
- 3 Asuntosuunnittelun ohjaus: Asumisen lainsäädäntö ja normit
- 4 Asunnon muuntojoustavuus**
 - 4.1 Miksi joustavuudella on valtiä?
 - 4.2 Asunnon monikäyttöisyys ja muunneltavuus
- 5 Asunnon tilat

Kiitos osallistumisesta! 😊

**Toivottavasti sait tästä ainakin yhden
uuden oivalluksen!**

Taija Sadornil,
Tuotepäällikkö,
Sopimusasiakirjat

taija.sadornil@rakennustieto.fi